
SAMENWERKING PARTNERS IN DE WIJKEN

Inleiding

Samenwerking met betrekking tot leefbaarheid in de wijken is cruciaal. In 2012 is een convenant opgesteld om deze samenwerking en de bijbehorende afspraken vast te leggen. Dit is destijds getekend door de volgende partners: Sport en Welzijn (tegenwoordig Facet Ridderkerk), Politie, Woonvisie (tegenwoordig Wooncompas) en Gemeente Ridderkerk. Er is geconstateerd dat het convenant uit 2012 aan vernieuwing toe is. Om nieuwe stappen te zetten in de samenwerking zijn nieuwe samenwerkingsafspraken en doelen opgesteld. In deze notitie worden die afspraken en doelen onderbouwd.

Doel samenwerking: waarom werken wij samen?

Alle partners vinden samenwerking op het gebied van leefbaarheid in de wijken noodzakelijk en nuttig. Elke partij heeft op zijn gebied een toegevoegde waarde aan het geheel. Samen kan namelijk meer bereikt worden dan alleen. Daarnaast hebben de partners elkaar ook nodig voor het bereiken van eigen doelen en heeft een samenwerking organisatorische voordelen. Korte lijntjes en elkaar makkelijk kunnen vinden is belangrijk. Op deze manier kan ook snel geschakeld worden. Dit is ook de grote winst geweest ten opzichte van de situatie voor het convenant. Het nut van continuering van de samenwerking is hiermee duidelijk.

Bij het opstellen van een nieuw convenant achten de partners het wenselijk om verwachtingen in de samenwerking te vernieuwen. In de toekomst is zowel een taakgerichtere als resultaatgerichtere samenwerking het streven. De wens is de samenwerking minder vrijblijvend te laten zijn. Betrokkenen zitten aan tafel met een doel en een taak. Dit brengt verantwoordelijkheden met zich mee en zij kunnen aangesproken worden op deze verantwoordelijkheden. Inzet is goed en noodzakelijk en het is belangrijk dat dit resultaten oplevert.

De wens is om in een nieuw convenant met de vier partners bindende afspraken te maken en een concreet doel te stellen. Het convenant moet niet beperkt blijven tot samenwerkingsafspraken. Hierbij is het belangrijk dat andere partijen wel in het zicht blijven. Overkoepelend doel voor komend convenant is: *'Het niveau van leefbaarheid in de wijken is in 2023 minimaal gelijk of beter ten opzichte van het niveau in 2019'*.

Voor de looptijd van het convenant wordt een looptijd van 4 jaar voorgesteld. Tussentijds worden de samenwerkingsafspraken geëvalueerd.

Leefbaarheid wordt bepaald door een aantal ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen komen niet in alle wijken in dezelfde mate voor. We zien dat mensen deze ontwikkelingen verschillend ervaren. Zonder uitputtend te zijn noemen we hier een aantal ontwikkelingen:

1. Samenkomen van verschillende leefstijlen
2. Mensen blijven langer thuis wonen
3. Vergrijzende samenleving
4. Relatie bewoner-instansie: de bewoners worden mondiger
5. Door passend toewijzen worden lage inkomens geconcentreerd
6. Individualiserende samenleving

Hierbij gaan 1 en 6 vooral over het thema 'hoe leef je samen in de wijk'. 2 gaat vooral over 'hoe gaan we om met mensen die net wat meer zorg en aandacht nodig hebben'. 3 en 5 gaan voornamelijk over het thema 'veranderende samenstelling van de wijk'.

Het convenant en de bijbehorende doelstelling zijn vooral voor de lange termijn. Wel is, zeker op dit onderwerp, flexibiliteit belangrijk. Hiervoor zal ruimte moeten zijn door in jaarplannen afspraken per wijk verder uit te werken.

Opgave in de wijk: hoe bepalen wij die?

Per wijk zijn de opgaven omtrent leefbaarheid verschillend. Wel is leefbaarheid een lastig begrip om concreet te maken. Het bestaat namelijk uit cijfers en gevoel. Om de leefbaarheidsopgaven in de wijk te bepalen wordt een Leefbaarheidsmonitor uitgevoerd. Dit is vooral gericht op de cijfermatige kant van het begrip leefbaarheid.

De gevoelskant van leefbaarheid zal ook een plek krijgen in de Leefbaarheidsmonitor. Hiervoor is het belangrijk om te bepalen wat voor informatie we al in huis hebben en aan welke extra informatiebehoefte is. De wijkoverleggen zijn een belangrijke bron van informatie over hoe bewoners de leefbaarheid in hun wijk ervaren. Voor het verkrijgen van extra informatie kunnen we gebruik maken van (reeds bestaande) externe tools en onderzoeken.

Om de opgaven per wijk goed te kunnen bepalen, zal een normering van de verschillende items opgesteld worden. Een inhoudelijke beoordeling van de data uit de monitoren is belangrijk als startpunt voor het vaststellen van de opgaven. Het is belangrijk om hierbij ook beleidsaspecten te betrekken.

Om de Leefbaarheidsmonitor zo goed mogelijk te kunnen vullen zal de relevante info vanuit alle partners beschikbaar worden gesteld.

Vastleggen opgaven (per wijk)

De opgaven in de wijk zijn bepalend en worden per wijk vastgelegd. Dit gebeurt tot nu toe in wijkprogramma's en jaarplannen. De lange termijn opgaven worden vastgelegd in de wijkprogramma's. De verdeling van de inzet van de partners over de wijken zal vertaald worden in jaarplannen. De jaarplannen zullen meer het karakter krijgen van een agenda: welke activiteiten worden in een wijk gedaan en wat is de planning van deze activiteiten. Hierdoor wordt flexibiliteit ten opzichte van de lange termijn, vastgelegd in de wijkprogramma's, geboden. In het jaarplan kan aandacht geschonken worden aan actuele opgaven.

Vraag is of het Actieplan Veilig samen kan vloeien met de jaarplannen. Om het aspect veiligheid te borgen in de samenwerking zal de gemeentelijke veiligheidsregisseur een plaats krijgen in de regiegroep van het samenwerkingsverband.

Organisatie samenwerking

De samenwerking zal georganiseerd worden op een strategisch, tactisch en operationeel niveau.

- Strategisch niveau: stuurgroep
 - Komt 2 x per jaar bij elkaar.
 - Dit is belangrijk om de slagvaardigheid te vergroten
 - Stuurt op hoofdlijnen. Daarom is het belangrijk dat zij bij elkaar komen voor het vaststellen de verdeling van de capaciteit over de wijken op basis van de jaarplannen.
 - 2 x per jaar een bijeenkomst
 - Bijeenkomsten in voor- en najaar, afgestemd op cyclus opstellen jaarplannen.
 - Samenstelling stuurgroep:
 - Gemeente: Wethouder Leefbaarheid in de wijken / adjunct-gemeentesecretaris
 - Politie: Teamchef
 - Wooncompas: Directeur Wonen
 - Facet Ridderkerk: Directeur-bestuurder

- Tactisch niveau (Regiegroep)
 - Minimaal 4 x per jaar bij elkaar en indien nodig vaker.
 - Stuurt op actualiteit.
 - Stelt format Jaarplan op
 - Verdeling inzet over wijken
 - Jaarplannen naar Stuurgroep met advies

- Houdt regie op de ontwikkelingen op korte termijn.
- Samenstelling regiegroep:
 - Gemeente: Wijkregisseur(s) en de Veiligheidsregisseur
 - Politie: Wijkagent Operationeel Expert (WOE)
 - Wooncompas: Manager Wijken en Woonbeheer
 - Facet Ridderkerk: Leidinggevende Jeugd en Wijkwerk
- Operationeel niveau (Leefbaarheidsteams)
 - Voert operationele taken per wijk uit.
 - Jaarplan opstellen
 - Bij afwezigheid bij voorkeur vervanging en afmelding met reden
 - Stand van zaken uitvoering jaarplan terugkoppelen aan regiegroep, minimaal halfjaarlijks.
 - Minimaal 1 x per 8 weken bij elkaar, indien nodig vaker
 - Samenstelling
 - Facet: opbouwwerk, jongerenwerk, combinatiefunctionaris
 - Gemeente: wijkregisseur
 - Politie: wijkagent
 - Wooncompas: Wijkbeheerder/ consultant Wijken
 - Evt. andere partners indien nodig bij onderwerp

Verbinding tussen de overleggroepen: Voor een goede verbinding tussen de verschillende overleggroepen is een goede communicatie binnen de eigen organisatie belangrijk. Ook een goede terugkoppeling op bepaalde zaken is van belang. De actielijst van de Regiegroep wordt ook naar Leefbaarheidsteams verzonden.

De gemeente heeft de regierol in de samenwerking. De verbinding tussen de stuurgroep, regiegroep, leefbaarheidsteams is belangrijk. De verantwoordelijkheid voor die verbinding wordt belegd bij de gemeente.

Overzicht overlegstructuren

Er zijn diverse overlegstructuren waarin de partners uit het samenwerkingsverband elkaar tegenkomen. Belangrijk onderscheid daarbij is dat in een aantal overleggen gesproken wordt over zaken die met groepen / buurten / wijken te maken hebben (collectief) en in andere overleggen juist gesproken wordt over individuele casussen (casusgericht). De samenwerking tussen de partners waar deze notitie over gaat, richt zich op de samenwerking rond het collectief. De gemeente werkt aan de ontwikkeling van een sociale kaart. Met behulp van deze sociale kaart wordt het gehele spectrum aan partners in beeld gebracht.

Er is een verband tussen het collectieve en het individuele circuit. Informatie uit het ene circuit kan ook voor het andere circuit van belang zijn. De privacyregelgeving speelt bij deze informatie-

uitwisseling een belangrijke rol. Het is vaak helemaal niet noodzakelijk alle informatie over een bepaalde casus te delen om toch al nuttig te zijn voor een collectieve aanpak.

In het convenant maken we uitwisseling van informatie tussen het collectieve en het individuele circuit mogelijk voor zover deze informatie noodzakelijk is om een effectieve aanpak mogelijk te maken. Voorkeur is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij wat er al aan afspraken op dit onderwerp is vanuit andere samenwerkingsverbanden.

Relaties met andere partners

Buiten de samenwerkende partners van het convenant, zijn er andere partners in de wijken aanwezig die bijdragen aan de leefbaarheid. Daarbij gaat het om organisaties die beroepsmatig actief zijn in de wijk zoals scholen, Waterschap etc. en organisaties die uit vrijwilligers bestaan, zoals Buurtpreventie en wijkverenigingen.

Deze partners mogen niet uit het oog verloren raken. Als de opgave erom vraagt zullen deze partijen betrokken worden. Dit zal gebeuren wanneer zij waardevolle input kunnen leveren of bij kunnen dragen aan acties en op deze manier een toegevoegde waarde zijn.

Participatie: welke rol hebben adviesplatforms in de samenwerking?

Participatie gaat vooral over de inspraak en invloed vanuit de samenleving. Hierbij zijn de lokale adviesplatforms belangrijk. Huurders en wijkoverleggen spelen een rol in de participatie omtrent zaken die betrekking hebben tot de leefbaarheid in de wijken. In het nieuwe convenant willen we aandacht besteden aan de relatie met deze partners en hun positie ten opzichte van het samenwerkingsverband.